

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้กิจกรรมการให้บริการด้านส่งสินค้าออกไปต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น และขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพยายามหาหนทางหรือกลยุทธ์ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และเทคนิคต่าง ๆ มาเพื่อรองรับความต้องการใช้บริการที่เกิดขึ้นของผู้ส่งออกให้ทันต่อความต้องการได้ดี

จะเห็นได้จาก 8 หน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสารเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ คือ กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการส่งออก กรมการกงสุล กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกรมปลัดัวที่ได้เปิดให้บริการแบบการพัฒนาระบบต้นแบบการเชื่อมโยงบริการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อผู้ส่งออก (One Stop E-Service for Exporters E-OEC) โดยการนำมาจัดระบบการออกไปรับรองด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certification) สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารระหว่างหน่วยงานได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งผู้ส่งออกสามารถส่งคำขอเพียงครั้งเดียว และติดต่อบริการจากที่ใดก็ได้ซึ่งจะสามารถช่วยลดเวลาการออกเอกสารจากเดิม 1 วันเป็น 1 ชั่วโมง และอีกหนึ่งหน่วยงานด้านการขนส่งสินค้าคือ บริษัทเดินเรือก็ได้นำระบบ Electronics B/ L มาใช้ด้วย

ทั้งนี้ ธนาคารก็เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ ซึ่งในปัจจุบันการให้บริการด้านธุรกรรมด้านการค้าระหว่างประเทศ ของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ มีการแข่งขันในการให้บริการต่อลูกค้าเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ของงานบริการด้านเอกสารสินค้าออก ที่มีออกมาให้เลือกใช้บริการมากมาย

อีกทั้งปริมาณความต้องการใช้บริการด้านสินค้าออกของลูกค้าที่ธนาคารมีเพิ่มขึ้นสูงมาก ทำให้ธนาคารควรมีแนวทางปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

และเพื่อให้สามารถแข่งขันด้านการให้บริการที่ครบวงจรของการให้บริการด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านเอกสารสินค้าออก ผู้รับผิดชอบ (ผู้บริหาร) จึงได้เล็งเห็นความสำคัญและเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารสินค้าออกของธนาคารที่สรุปได้ดังนี้

1. ต้องตรวจสอบเอกสารในปริมาณที่มาก และเอกสารบางประเภทต้องใช้ความระมัดระวัง
เรื่องการชำรุดฉีกขาด ระหว่างการทำงาน

ผลกระทบที่ได้รับ: ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า และถ้ามีเอกสารหลายชุดลูกค้า
รายอื่นต้องรอคอยนาน

2. ปริมาณเจ้าหน้าที่ต่างประเทศให้บริการน้อย และเวลาที่ต้องส่งเอกสารมีจำกัด
(ไม่เกิน 16.00 น ของแต่ละวัน)

ผลกระทบที่ได้รับ: ต้องเลื่อนการส่งเอกสารส่งออกในวันถัดไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา
การขอรับสินค้าปลายทางได้

3. มักเจอปัญหาเอกสารสูญหาย จากตัวแทนส่งเอกสาร อาทิเช่น บริษัทให้บริการรับส่ง
เอกสาร

ผลกระทบที่ได้รับ: ลูกค้าขาดความมั่นใจในการใช้บริการ และที่สำคัญลูกค้าต้องออก
เอกสารใหม่ทั้งหมด เสียทั้งเวลา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่

4. การจัดเก็บเอกสารปริมาณค่อนข้างมาก

ผลกระทบที่ได้รับ: พื้นที่ใช้สอยของธนาคารน้อยลง เพราะได้นำพื้นที่ส่วนหนึ่ง
เก็บเอกสาร

5. ความล่าช้าจากการส่งเอกสาร

ผลกระทบที่ได้รับ: สินค้าไปถึงปลายทางก่อนที่เอกสารไปถึง ลูกค้าต้องเสียค่าธรรมเนียม
การวางสินค้าหน้าท่า

6. ต้นทุนค่าธรรมเนียมในการส่งเอกสารส่งออกสูง (สำหรับผู้ส่งออก)

ผลกระทบที่ได้รับ: ผู้ส่งออกพยายามขอต่อรองค่าธรรมเนียม ซึ่งบางรายก็ได้ บางรายก็
ไม่ได้ ทำให้มาตรฐานไม่เท่าเทียมกัน

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงระบบการตรวจสอบ และส่งเอกสาร
ส่งออกแบบเดิมให้อยู่ในรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการทำ การใช้ การเก็บรักษาเอกสารในรูปแบบข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์หรือที่เป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถหรือศักยภาพของ
ภาคธนาคาร

จึงเป็นที่มาของการศึกษาการนำผลิตภัณฑ์ใหม่ด้านการจัดส่งเอกสารส่งออกเข้าสู่
Electronics ซึ่งเป็นการเสนอเรื่องศึกษาความเป็นไปได้ในการยื่นเอกสารส่งออกผ่านระบบ
E-Export Document Trade Link เพื่อรองรับ EUCP สำหรับใช้เป็นมาตรฐานการตรวจสอบ
เอกสารส่งออก รวมถึงการขนรับระบบของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเอกสารส่งออกเช่นระบบ

Electronic Certification และ Electronics B/L ประกอบกับในปี 2549 ประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามกรอบกติกาขององค์การการค้าโลก (WTO) ในการเปิดเสรีการค้าขายและบริการเต็มรูปแบบ ซึ่งมีแนวโน้มเป็น Paperless Trading มากยิ่งขึ้น อันทำให้เอกสารที่ใช้ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ต้องจัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์พร้อมกันไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำระบบ E-Export Document Trade Link มารองรับหลักการตรวจสอบเอกสารส่งออกภายใต้มาตรฐาน EUCP ให้สามารถเกิดความเร็ว ลดขั้นตอนต่อการตรวจสอบเอกสาร
2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเอกสารส่งออกเข้าสู่ ระบบ E-Export Document Trade Link และเชื่อมโยงระบบเอกสารส่งออกของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แสดงได้ว่าเอกสารไปถึงปลายทางด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อศึกษาระยะเวลาในการดำเนินการและต้นทุนระหว่างการใช้บริการส่งเอกสารส่งออกแบบเอกสารกระดาษ ผ่านบริษัทให้บริการรับส่งเอกสาร และการให้บริการส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ E-Export Document Trade Link

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้กับธนาคารที่ให้บริการด้านธุรกรรมด้านส่งออกสินค้านำไปพิจารณาและตัดสินใจวางแผน พัฒนา ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานในปัจจุบันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยในยุคปัจจุบันมากขึ้น
2. ระบบการทำงานแบบส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้ผู้ส่งออกสามารถลดค่าใช้จ่ายและลดระยะเวลาในการดำเนินการจากการใช้บริการได้

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาด้านการนำระบบ Electronics มาใช้กับขั้นตอนทำงานด้านเอกสารส่งออกตลอดจนการนำส่งเอกสารส่งออกไปถึงปลายทางแล้วเสร็จ ด้วยระบบที่ชื่อว่า E-Export Document Trade Link ของธนาคาร กรุงสยาม จำกัด (นามสมมติ) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินผลว่าระบบ E-Export Document Trade Link สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับศูนย์ธุรกิจต่างประเทศของธนาคารได้จริงหรือไม่ โดยมีขอบเขตหรือข้อจำกัดคือ

1. นำระบบดังกล่าวมาทดลองใช้และศึกษาเฉพาะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ส่งสินค้าออกไปประเทศญี่ปุ่น (ภายใต้โครงการนำร่อง) เนื่องจากเอกสารที่ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าได้ตกลงกันนั้น ไม่มีความยุ่งยากและซับซ้อนในการจัดเตรียมเอกสารของผู้ส่งออก โดยทั่วไปบริษัทจะต้องขอเอกสารเพื่อยื่นประกอบดังนี้

1.1 บัญชีราคาสินค้า (Commercial Invoice)

1.2 ใบแจ้งบรรจุหีบห่อ (Packing Credit)

1.3 Bill of Lading/ Sea Waybill ที่ออกโดยบริษัทเดินเรือ

เอกสารอื่น ๆ ที่ผู้ส่งออกเป็นผู้ออกเอง แล้วแต่ที่มีการตกลงกันเช่น Beneficiary Certificate เป็นต้น เนื่องจากการส่งสินค้าออกไปประเทศญี่ปุ่นใช้เวลาเพียง 3-4 วัน สินค้าก็ไปถึงปลายทางแล้ว ในปัจจุบัน ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีการส่งต้นฉบับเอกสารขนส่ง Bill of Lading/ Sea Waybill ไปหนึ่งชุด เพื่อให้ผู้ซื้อสามารถนำสินค้าออกได้ก่อน

ดังนั้น เอกสารที่ต้องใช้จัดส่งในระบบ E-Export Document Trade Link จึงมีรายละเอียดตามข้อที่ 1 และเอกสารทางการเงินของธนาคาร เช่น Draft or Bill of Exchange และ แบบฟอร์มการขอขึ้นเอกสารส่งออก (Application for Negotiation)

2. L/C อนุญาตให้สามารถยื่นสำแดงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎกติกาของ EUCP ได้

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

UCP 500 ย่อมาจากคำว่า Uniform Customs and Practice for Documentary Credit 1993 Revision, ICC Publication NO. 500 ซึ่งหมายถึง ประเพณีและพิธีปฏิบัติอันเป็นแนวเดียวกัน สำหรับใช้ L/C ชนิดที่ต้องใช้เอกสารประกอบในการขึ้นเงินฉบับปรับปรุงปี 1993 สิ่งพิมพ์ของสหภาพการค้าระหว่างประเทศฉบับที่ 500

EUCP ย่อมาจากคำว่า Electronic Uniform Customs and Practice for Documentary Credit (EUCP Version 1.0) หมายถึง การให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นการยื่นสำแดงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่เหมือนกับเอกสารในรูปแบบกระดาษ และการยื่นสำแดงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นการยื่นสำแดงเอกสารที่จับต้องไม่ได้ แต่อยู่ในรูปแบบของข้อความที่เพียงแสดงให้ปรากฏอยู่แค่ในคอมพิวเตอร์หรือมอนิเตอร์ของ PC เป็นเพียง Soft Copy ที่ไม่ต้องผ่านการพิมพ์ออกมาเป็นสำเนากระดาษ Hard Copy แต่อย่างใด การจัดส่งจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งก็แค่เพียง Click ส่งเอกสารเข้าระบบให้ได้เท่านั้น ระบบจะทำการส่งเอกสารเข้าถึง Box เฉพาะตัวที่ปลายทาง อย่างอัตโนมัติ

Letter of Credit (L/ C) หมายถึง ตราสารทางการค้าซึ่งออกโดยธนาคารพาณิชย์ ตามคำสั่งของผู้ซื้อ (Applicant) ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคารในประเทศหนึ่ง ให้แก่ผู้รับประโยชน์ (Beneficiary) ซึ่งเป็นผู้ขายในอีกประเทศหนึ่ง โดยส่งผ่านธนาคารผู้รับ L/ C ในประเทศของผู้ขาย (Advising Bank) ตราสารนี้เป็นคำรับรองหรือสัญญาของธนาคารผู้เปิด L/ C ที่จะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งตามที่ระบุไว้ใน L/ C ให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้รับประโยชน์ได้ส่งสินค้าลงเรือและได้แสดงเอกสารให้แก่ธนาคารผู้รับซื้อเอกสารและตัวเงิน (Negotiation Bank) ได้ครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ใน L/ C ตลอดจนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ และกรอบเวลาตามที่ระบุไว้

เอกสารส่งออก (Shipping Documents) หมายถึง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ทั้งหมดทั้งที่เกี่ยวกับสินค้าและเงินค่าสินค้า สามารถแบ่งประเภทออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ เอกสารทางการเงินและเอกสารทางการค้า

ตั๋วแลกเงิน (Draft or Bill of Exchange) Bill of Exchange (B/ E) หมายถึง เป็นตราสารที่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ส่งจ่าย (Drawer) สั่งให้ผู้ซื้อหรือธนาคารผู้เปิด L/ C (Issuing Bank) หรือธนาคารผู้จ่ายเงิน (Paying Bank) ซึ่งเรียกว่าผู้จ่ายเงิน (Drawee) ให้ชำระเงินทันทีเมื่อเห็นตัว (At Sight) หรือตามระยะเวลาที่กำหนด (Usance) โดยจ่ายให้แก่ผู้รับเงิน (Payee)

ธนาคารตัวแทน หมายถึง ธนาคารที่ได้รับการแต่งตั้งหรือธนาคารที่ถูกเลือกใช้บริการให้เป็นตัวแทนรับและจ่ายเงินภายใต้เงินตราต่างประเทศตามสกุลเงินต่าง ๆ ที่กำหนดให้กับธนาคารของผู้ส่งออก (สาเหตุหลักที่เลือกใช้บริการเนื่องจากธนาคารของผู้ส่งออกไม่มีตัวแทนที่ต่างประเทศ หรือไม่มีระหว่างกันกับธนาคารผู้จ่ายเงิน หรือมีแต่ไม่ประสงค์จะให้หักบัญชีผ่านธนาคารนั้น หรือมีบัญชีระหว่างกันแต่ต่างสกุลเงินตรากับจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามตั๋วแลกเงินก็ได้)

บัญชีราคาสินค้า (Commercial Invoice) หมายถึง เป็นเอกสารที่ผู้ส่งออกเป็นผู้จัดทำขึ้น เพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า เช่น รายการจำนวนสินค้า น้ำหนัก ราคาต่อหน่วย ราคารวม ประเภทของราคาที่จะทำการซื้อขายกัน เครื่องหมายหีบห่อ ชื่อเรือที่บรรทุก ชื่อผู้ซื้อ ฯลฯ ผู้ส่งออกแต่ละรายจะมีแบบฟอร์ม Invoice ของตนเองโดยเฉพาะ และส่งไปพร้อมกับสินค้าเพื่อส่งมอบให้ผู้ซื้อไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ (ตรวจรับ) สินค้า

ใบตราส่งสินค้าทางทะเล (Bill of Lading: B/ L) หมายถึง ใบตราส่งสินค้าทางทะเล เป็นเอกสารที่บริษัทผู้ทำการขนส่งสินค้า (Shipping Company) ออกให้แก่ผู้จัดส่ง (Shipper) ไว้เป็นหลักฐานว่า ตนได้รับมอบสินค้าไว้เพื่อทำการขนส่งจากที่แห่งหนึ่ง ไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่งตามที่กำหนด

Surrender B/ L ย่อมาจากคำว่า Surrender Bill of Lading หมายถึง สินค้าต่าง ๆ ที่มีการส่งออก (Export) ไปจากประเทศไทย โดยทางเรือ หลังจากที่สินค้าได้ขึ้นเรือและเรือเริ่มเดินทางออกไปจากประเทศไทย ตัวแทนเรือ (Agent Lines) ก็จะออกเอกสารชนิดหนึ่งชื่อ Bill of Lading เพื่อเป็นหลักฐานในการแสดงให้เห็นว่า ผู้ส่งออกได้ส่งสินค้าขึ้นเรือเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับปลายทางเตรียมรับสินค้าได้เลย โดยการส่ง B/ L ต้นฉบับให้กับผู้นำเข้า เพื่อนำ B/ L ต้นฉบับนี้ไปแลก D/ O เพื่อดำเนินการออกของต่อไป แต่ปัจจุบันนี้ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการส่ง B/ L ต้นฉบับไปให้ผู้นำเข้าที่ปลายทางโดยตรง ผู้ส่งออกอาจแจ้งตัวแทนเรือให้ช่วย Surrender B/ L ตัวแทนเรือก็จะทำการ Telex ไปที่ปลายทางให้ปล่อยสินค้าได้เลยโดยไม่ต้องออก Original B/ L

Surrendered ในความหมายของบริษัทเรือ คือ “การเวนคืน”

Surrendered B/ L คือ การเวนคืน Original B/ L ให้บริษัทเรือ ซึ่งใช้ในกรณีดังนี้

1. ผู้ส่งออก (Shipper) ต้องการส่งปล่อยสินค้าที่ปลายทาง เนื่องจากส่งเอกสารไปให้ผู้รับสินค้าไม่ทันที่เรือมาถึง จึงขอเวนคืน B/ L ตัวจริง ที่ต้นทางให้กับบริษัทเรือ กรณีนี้ผู้ส่งออกต้องคืน B/ L ตัวจริงทั้ง 3 ใบซึ่งสลักหลังแล้ว ให้กับบริษัทเรือที่ต้นทาง แล้วบริษัทเรือที่ต้นทางจะออก E-Mail (หรือ Telex Against Cargo Release ในสมัยก่อน) เพื่อแจ้ง Agent ที่ปลายทางให้ปล่อย D/ O ให้เจ้าของสินค้าไปออกของที่ทำเรือปลายทางโดยไม่ต้องใช้ B/ L ตัวจริงเหมือนปกติ เนื่องจากได้มีการเวนคืน B/ L ที่ต้นทางแล้ว จะมีค่าธรรมเนียมที่บริษัทเรือที่ต้นทางเก็บจากผู้ส่งออก 500 บาท ต่อ 1 B/ L

2. กรณีปกติทั่วไปที่เจ้าของสินค้าได้รับ B/ L ก่อนหรือพอดีกับเรือถึงเจ้าของสินค้า (Consignee) ก็เพียงแค่นำ 1 ใน 3 ของ B/ L ตัวจริงที่สลักหลังแล้วไปเวนคืน (Surrender) ให้บริษัทเรือเพื่อแลกกับ D/ O เพื่อไปออกของที่ทำเรือตามขั้นตอนปกติ

3. กรณีอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ (ถ้ามี)

Sea Waybill หมายถึง เป็นเอกสารที่ทางเรือหรือ เอเจนต์เรือออกให้กับ Shipper โดยจะมีคุณสมบัติเหมือนกับ Surrendered B/ L เพียงแต่ Sea Waybill ทางสายเรือจะไม่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเหมือนกับ Surrendered B/ L แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ Shipper และ Consignee จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการไว้วางใจจากสายเรือ (มีเครดิตดี) มิฉะนั้น สายเรือมีสิทธิไม่อนุญาติการออก Sea Waybill ให้ Sea Waybill เป็น Non Negotiable B/ L ที่ไม่มีลายเซ็น ไม่มีตัวจริง 3 ใบ และไม่สามารถเปลี่ยนมือได้ มีรูปแบบของเอกสารเหมือน B/L ยกเว้นชื่อเอกสารที่แตกต่างกัน Sea Waybill ในทางปฏิบัติและจากประสบการณ์จริงมีการใช้อย่างแพร่หลายภายใต้เงื่อนไขดังนี้

1. ผู้ขายได้รับเงินค่าสินค้าครบถ้วนจากผู้ซื้อในลักษณะ Advance Payment by T/ T ก่อนการส่งออก เพื่อป้องกันผู้ซื้อบิดพลิ้วในการจ่ายเงิน

2. ผู้ขายกับผู้ซื้อสินค้าเป็นบริษัทแม่ลูกกัน หรือ เป็นบริษัทที่อยู่ในเครือเดียวกัน แต่อยู่คนละประเทศ มีความไว้วางใจกันในเรื่องการชำระเงิน

3. ระยะเวลาเดินทางของเรือสินค้า (Transit Time) สั้นมาก เช่นจาก ไทย มา เวียดนาม หรือ สิงคโปร์ แค่ 3 วัน หรือ ไทย มา ญี่ปุ่น แค่ 9-11 วัน ซึ่งถ้าเป็น B/L ผ่านธนาคารแล้วเอกสารจะมาไม่ทัน เพราะเรือสินค้ามาถึงก่อน

4. ผู้ซื้อเป็นลูกค้าเก่าแก่มาหลายปี ชำระเงินตรงเวลา ที่สำคัญต้องเชื่อถือและไว้วางใจได้ เนื่องจาก Sea Waybill เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อสามารถไปรับสินค้าได้เลยเมื่อเรือมาถึงแล้วโดยแค่เพียงทำจดหมายยืนยันความเป็นเจ้าของสินค้า ตาม Sea Waybill No... นั้น ๆ

เอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อ (Packing List) หมายถึง เอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อคือใบแสดงรายละเอียดของการบรรจุสินค้าในหีบห่อ ซึ่งเป็นการแสดงให้ผู้ซื้อทราบว่าสินค้าตามที่ปรากฏในใบ Invoice นั้นมีวิธีการบรรจุหีบห่ออย่างไรและแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบอีกส่วนใหญ่เอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อมักจะออกโดยผู้ส่งออกนั่นเอง ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ ในเอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อนั้นสามารถเทียบเคียงตรวจสอบดูได้กับเอกสารใบ Invoice, ใบ B/L, ใบตราส่ง ฯลฯ ซึ่งจะมีรายละเอียดเหมือนกัน แต่ในเอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อจะแสดงรายละเอียดการหีบห่อสินค้าโดยละเอียด ไม่ว่าจะเป็น จำนวนสินค้า (Quantity) น้ำหนักขั้นต้น (Gross Weight) และน้ำหนักสุทธิ (Net Weight) ของสินค้าแต่ละหีบห่อ วิธีการหีบห่อ (Method of Packing) ขนาดปริมาตรของหีบห่อ (Measurement) รายละเอียดสินค้า (Description of Goods) เครื่องหมายการค้า (Shipping Marks) และรายละเอียดอื่น ๆ ทัวไปที่ไม่ขัดแย้งกับเอกสารการส่งออกอื่น ๆ และเป็นไปตามเงื่อนไขของเครดิต สำหรับเอกสาร Packing Note และ Packing Certificate นั้น วัตถุประสงค์ในการออกเอกสารนี้ก็เหมือนกันกับเอกสารที่แสดงการบรรจุหีบห่อแล้วแต่ว่า L/C จะใช้คำใดก็ให้ใช้หัวข้อไปตามนั้น

หนังสือรับรองอื่น ๆ จากผู้ขาย (Beneficiary's Certificate) หมายถึง เอกสารที่แสดงให้เพื่อรับรองการกระทำใด ๆ ตามที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน โดยหลังจากดำเนินการแล้ว ผู้ขายจะต้องออกหนังสือรับรองการดำเนินการนั้น ๆ ให้ด้วย

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document) หมายถึง เป็นการส่งข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศอื่น ๆ ที่ถูกบันทึกลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ผ่านระบบเครือข่ายเชื่อมต่อภายในและภายนอกองค์กรไปยัง เครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ของผู้รับปลายทาง แทนการส่งข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศอื่น ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของเอกสารที่ใช้กระดาษ ทั้งนี้ "เอกสารอิเล็กทรอนิกส์" สามารถแบ่งประเภทได้เป็นไฟล์ข้อมูล

ข้อความเวิร์ดโปรเซสเซอร์ อีเมล รูปภาพ เสียงและระบบมัลติมีเดีย เป็นต้น โดยแบ่งระบบการบริหารหลัก ๆ ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การนำเอกสารเข้าสู่ระบบ ซึ่งทำได้ทั้งในรูปแบบการสแกน อีเมลและแฟกซ์ เป็นต้น
2. การจัดเก็บเอกสารรูปแบบต่าง ๆ เป็นครรชนี ตามประเภทของเอกสารต้นฉบับและ
3. การเรียกดูเอกสารผ่านระบบเครือข่าย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการยื่นเอกสารส่งออกผ่านระบบ E-Export Document Trade Link สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ความสัมพันธ์ด้านต้นทุน การให้บริการ ต้นทุนด้านเวลาระหว่างขั้นตอนการทำงานแบบเดิมกับขั้นตอนการทำงานแบบใหม่ได้